

Gyerekek a világhálón

Lehetőségek és veszélyek az interneten

Dr. Tószegi Zsuzsanna PhD

elnöki főtanácsadó
egyetemi docens

Networkshop, 2013. március 26., Sopron

A Gyermek jogairól szóló Egyezmény

- [...] gyermek az a személy, aki tizennyolcadik életévét nem töltötte be, kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri.
- A gyermeket nem szabad alávetni magánéletével, családjával, lakásával vagy levelezésével kapcsolatban önkényes vagy törvénytelen beavatkozásnak, sem pedig becsülete vagy jó hírneve elleni jogtalan támadásnak.
- A részes államok [...] elősegítik a gyermek jólétére ártalmas információk és anyagok elleni védelmét megfelelően szolgáló irányelvek kidolgozását.

1991. évi LXIV. törvény a Gyermek jogairól szóló, New Yorkban, 1989. november 20-án kelt Egyezmény kihirdetéséről

A gyermekek és a szülők jogai

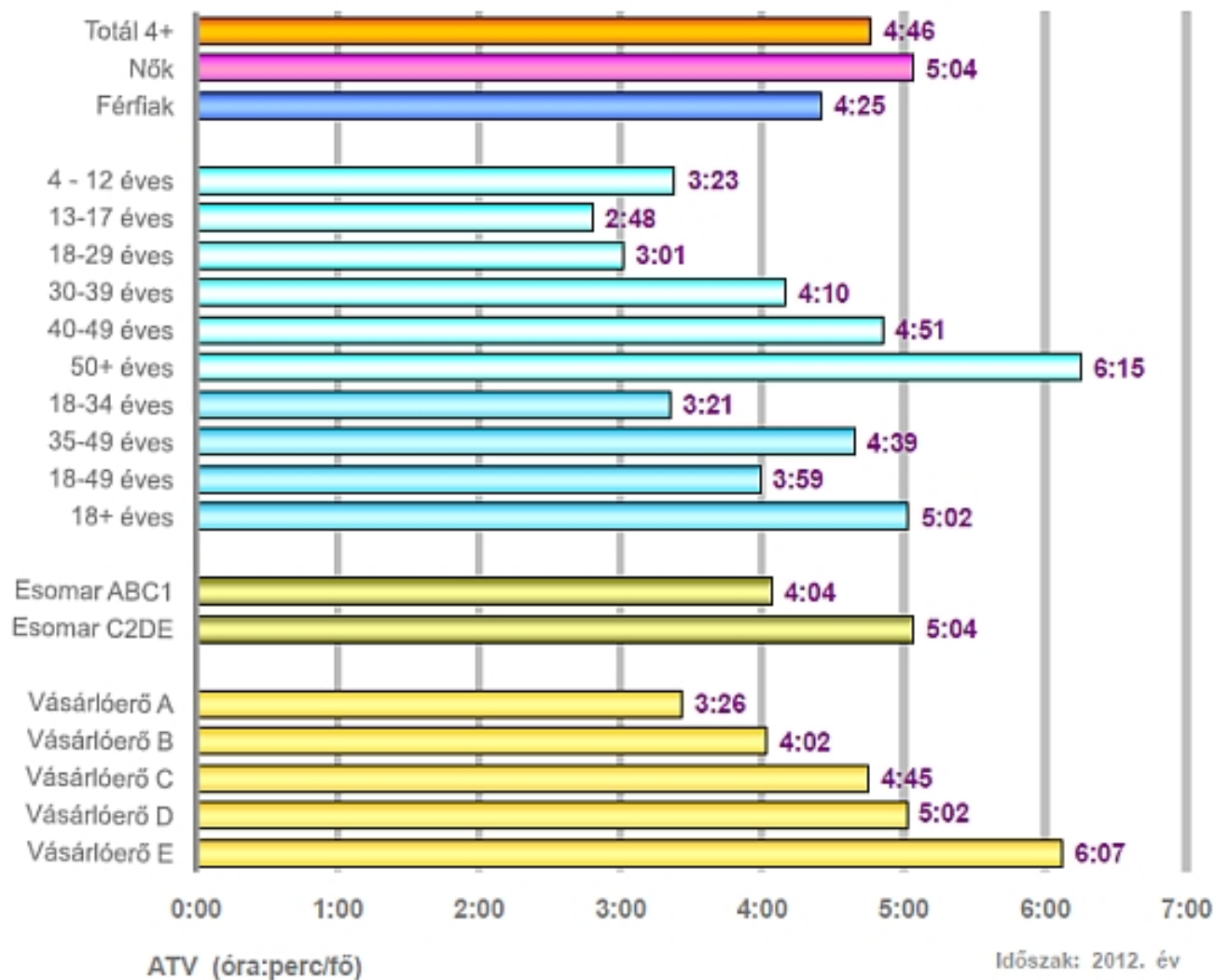
- **6. § (6)** A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a médiában fejlettségének megfelelő, ismeretei bővítését segítő, a magyar nyelv és kultúra értékeit őrző műsorokhoz hozzáférjen, továbbá hogy védelmet élvezzen az olyan káros hatásokkal szemben, mint a gyűlöletkeltés, az erőszak és a pornográfia.
- **12. § (1)** A gyermek szülője jogosult és köteles arra, hogy gyermekét családban gondozza, nevelje és a gyermeke testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez szükséges feltételeket – különösen a lakhatást, étkezést, ruházattal való ellátást –, valamint az oktatásához és az egészségügyi ellátásához való hozzájutást biztosítsa.

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

2012 egész év - A televíziózásra fordított idő napi átlaga

Hétfőtől vasárnapig; 2h - 26h

EU Kids Online II

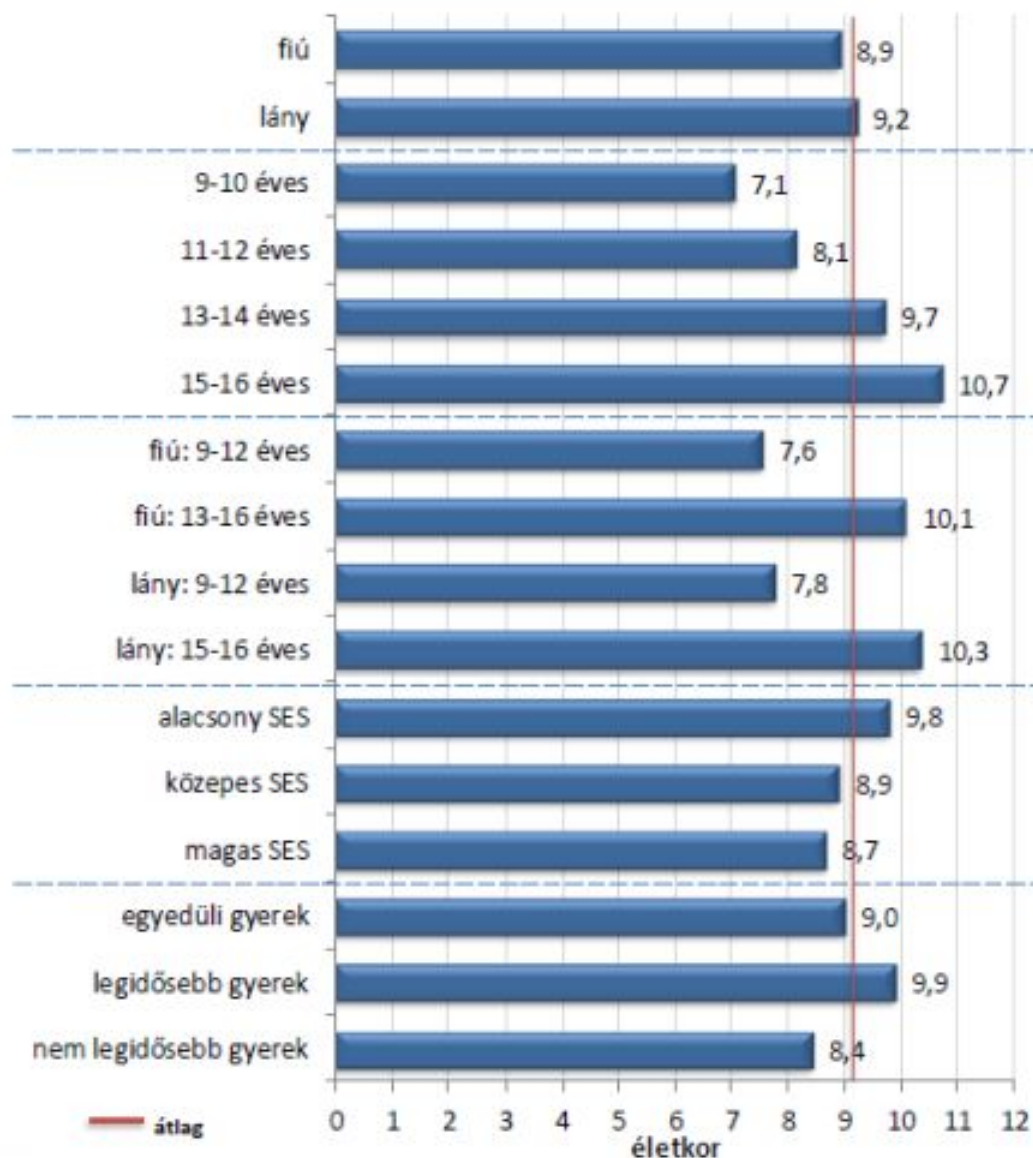
A magyarországi kutatás eredményei

-ithaka
research &
consulting

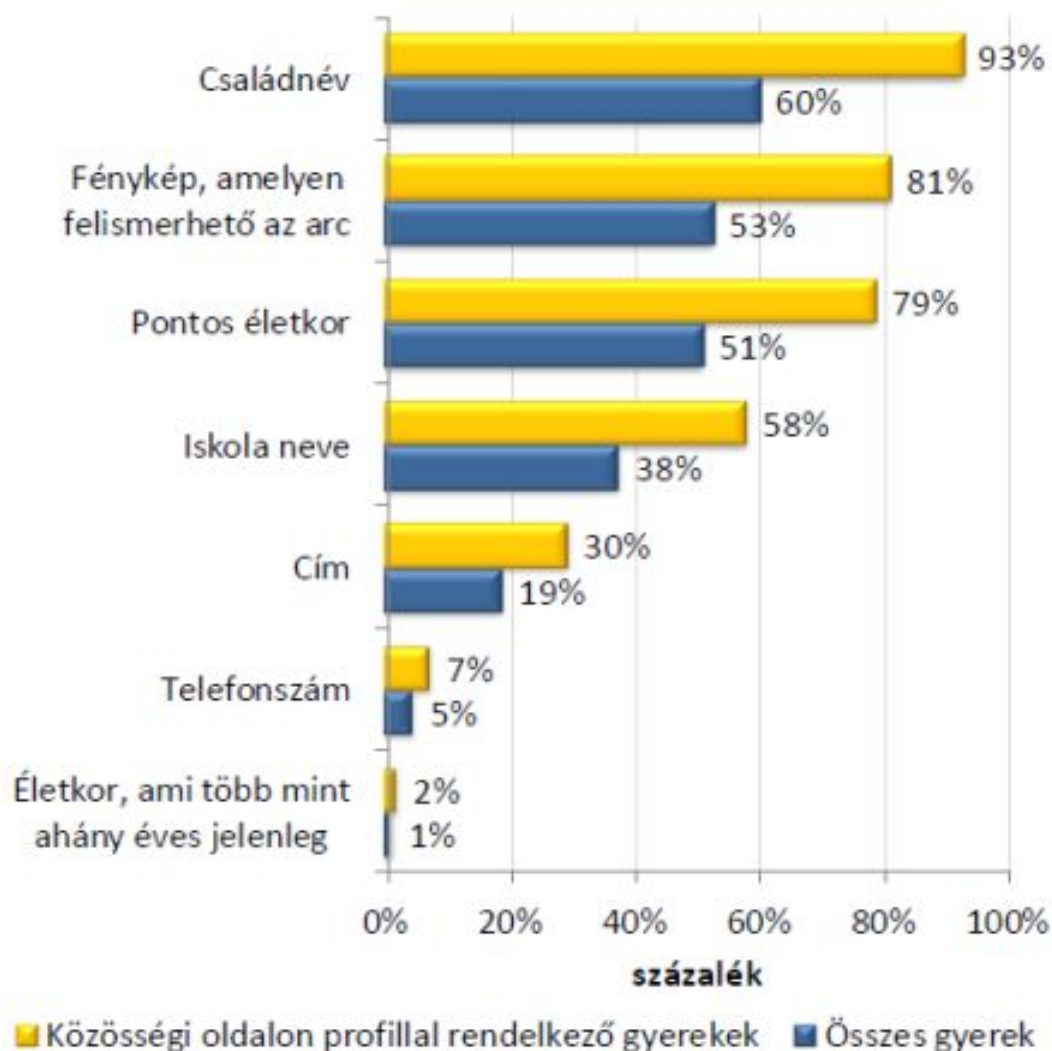
Készült a Nemzeti Média-
és Hírközlési Hatóság
megrendelésére

Az önálló internethasználat kezdete

- ❖ A 9-10 évesek átlagosan 7 éves korukban kezdték el használni önállóan az internetet (azaz 2007-2008 táján), míg a 15-16 évesek nem sokkal a tízedik születésnapjuk után (2004-2005 körül).
- ❖ Feltételezhetjük, hogy az elkövetkezendő években ez az átlagos életkor még valamelyest csökkenni fog, és valahol 5-6 év táján stabilizálódik.

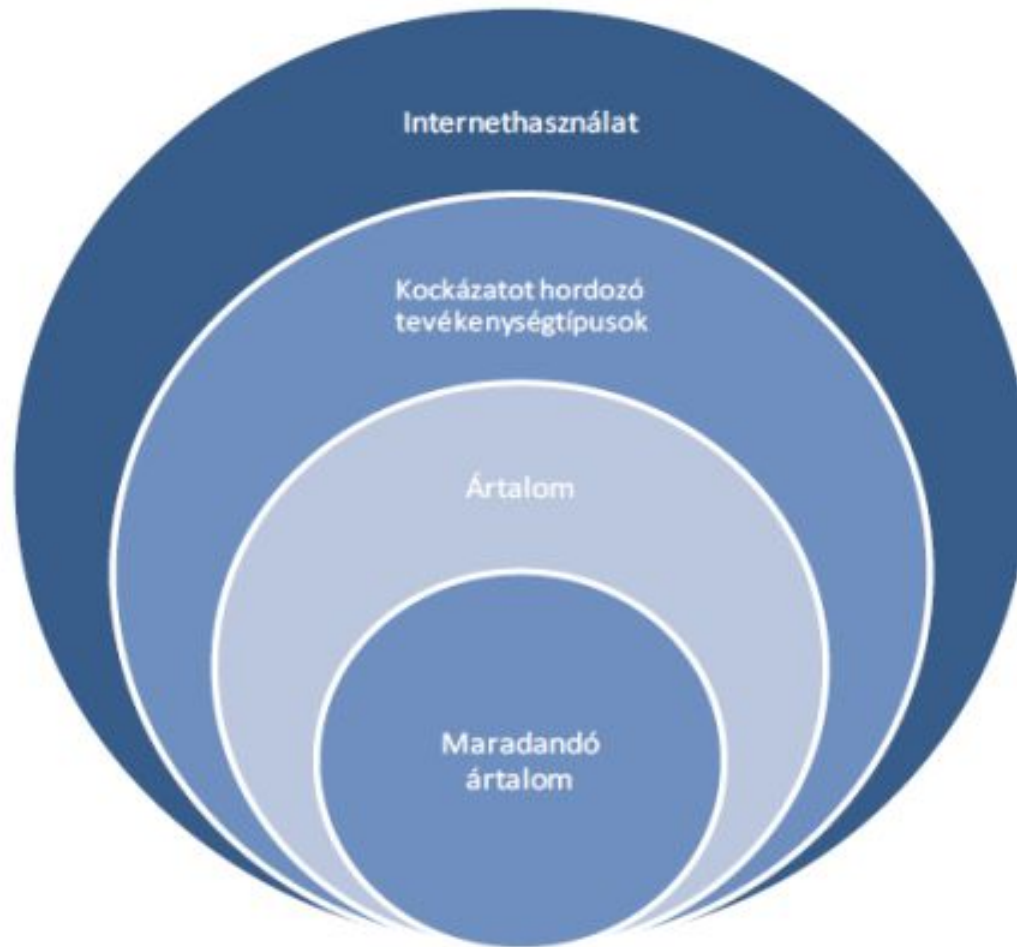
A közösségi oldalakon nyilvánosan megosztott információk

- ❖ A közösségi oldalakon legnagyobb arányban **a családi név** (93%), egy **felismerhető arcot tartalmazó fénykép**, (81%) illetve a **pontos életkor** (79%) érhető el.
- ❖ Amennyiben az összes magyarországi internetező, 9 és 16 év közötti gyereket vesszük alapul, láthatjuk, hogy e három információ – a gyerekek saját bevallása szerint – **a korosztály 50-60%-ra vonatkozóan elérhető valamelyik közösségi oldalon**. Sőt, 19%-uknál az otthoni cím, míg 5%-uknál a telefonszám is megtalálható.

A közösségi oldalakon nyilvánosan megosztott információk

Az internethasználat kockázatainak és ártalmainak hierarchikus modellje

Az online zaklatás (cyberbullying) főbb típusai

- **„Lángháború” (flaming):** online veszekedés dühös, trágár nyelven, illetve támadó jellegű hozzászólások küldése nyilvános fórumra;
- **Támadás-sorozat (harrassment):** bántó, igaztalan üzenetek küldése;
- **Befeketítés (denigration):** kegyetlen pletykák küldése, kipoasztolása, terjesztése;
- **Kiközösítés (exclusion):** az online közösség egyik tagjának kirekesztése a csoportból;
- **Személyiséglopás (impersonation):** az elkövető egy másik személy online profiljában jelenik meg, és hírnevének rontására alkalmas üzeneteket küldözget a nevében;
- **Kibeszélés (outing):** titkok, pletykák, bizalmas információk engedély nélküli megosztása az áldozatról;

Forrás: <http://www.tabby.eu/hu/03-hun-what-is-cyberbullying.html>

Az online zaklatás főbb típusai 2.

- **Átverés (trickery):** személyes adatok csalással, megtévesztéssel történő megszerzése, majd ezek megosztása a közösséggel;
- **Online zaklatás (cyberstalking):** az áldozat online szokásainak megfigyelése, folyamatos figyelemmel kísérése és támadó jellegű kijátszása;
- **Online fenyegetés (cyberthreats):** közvetlen fenyegetés, célja az áldozat érzelmeinek felkavarása, végletes esetben öngyilkosságba hajszolása;
- **Szexing (sexting):** az elkövető szexuálisan provokatív, általában saját maga által készített meztelen vagy félig meztelen képet, videót, vagy nyíltan szexuális tartalmú szöveget küld el online valakinek. A legnagyobb kockázattal a meztelen képek/videók küldése jár.

Forrás: Threat Assessment of Bullying Behaviour in Youth Online projekt
<http://www.tabby.eu/hu/03-hun-what-is-cyberbullying.html>

A gyermekkor halála után

Felnőni az elektronikus média világában

- David Buckingham szerint a két véglet:
 - a gyermeklét szent tere – ebben a bűvöletes világban nincs helye a politikának, a piacnak, a globális kultúrának;
 - a gyerek = szuverén fogyasztó → jogainak gyakorlása = vásárlási jogosultság.
- „Nem terelhetjük vissza a gyerekeket a gyermeklét titkos kertjébe” – nincs a kezünkben a bűvös kulcs...
- Nem remélhetjük, hogy meg tudjuk védeni a gyerekeinket a végletekig mediatizált világtól → egyetlen lehetőség → felkészíteni őket az önállóságra és az aktív részvételre.

Forrás: David Buckingham: A gyermekkor halála után.
Budapest : Helikon, 2002. 306-323.p.

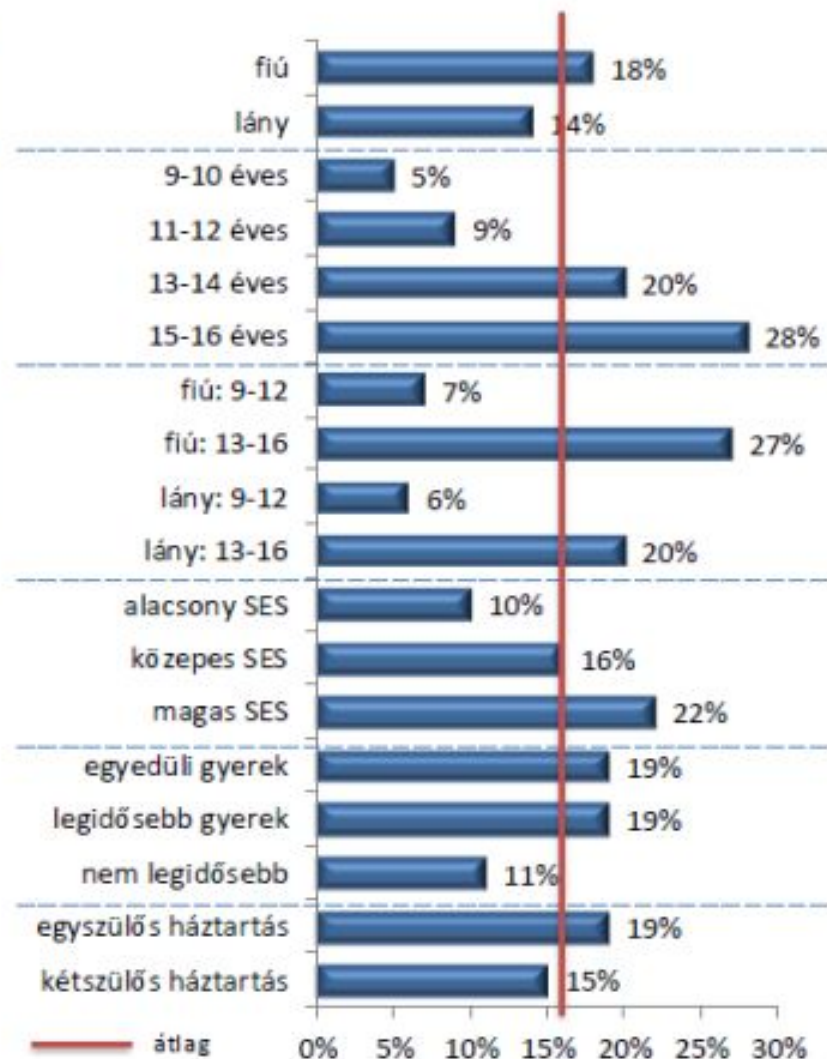

Szexuális tartalmú képekkel, videókkal kapcsolatos tapasztalatok

	N	% az érintettek körében	% a teljes korosztályban
látott ilyen jellegű képeket, videókat	159	-	16%
naponta	6	4%	1%
hetente	21	13%	2%
havonta	30	19%	3%
ritkábban	78	49%	8%

Szexuális tartalmú képekkel, videókkal kapcsolatos tapasztalatok megoszlása

- ❖ A vizsgált korosztály **16%-a látott szexuális tartalmú képeket, videókat** bármilyen platformon
- ❖ A **fiúk és az idősebb** korosztályba tartozók az átlagosnál nagyobb arányban érintettek
- ❖ A legidősebb fiúknak több mint negyede látott ilyesmit

Szexuális tartalmú képekkel, videókkal kapcsolatos tapasztalatok a különböző demográfiai csoportokban (azok aránya, akik akár offline akár online láttak ilyen tartalmakat a kérdezést megelőző egy évben)

Szexuális jellegű üzenetek (sexting)

	N	% az érintettek körében	% a teljes korosztályban (11-16 évesek)
Kapott szexuális jellegű üzenetet	55	-	7%
naponta kapott ilyen üzenetet	2	4%	0,2%
hetente kapott ilyen üzenetet	4	7%	0,4%
havonta kapott ilyen üzenetet	12	21%	1%
ritkábban kapott ilyen üzenetet	34	62%	3%

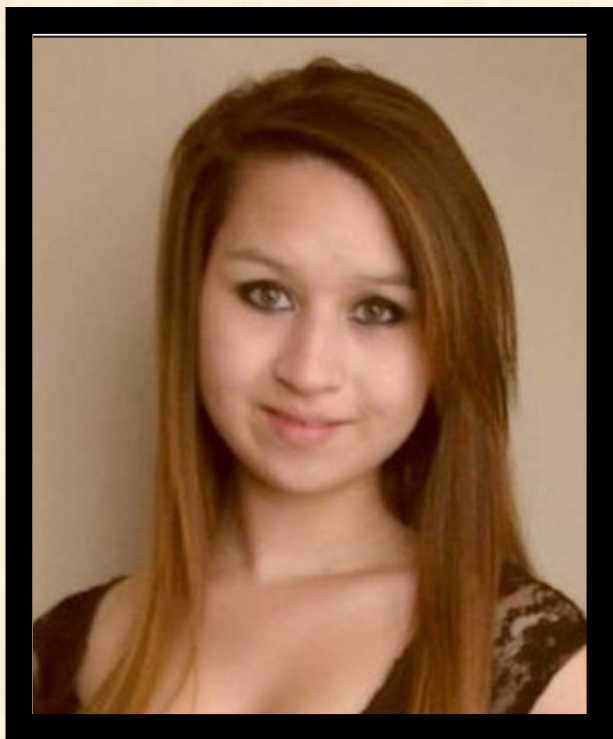
Szexuális jellegű üzenetekkel kapcsolatos tapasztalatok megoszlása

- ❖ Szexuális jellegű üzenetet a 11-16 évesek 7%-a kapott az interneten keresztül.
- ❖ A 15-16 évesek körében az érintettek aránya átlag feletti.

Szexuális tartalmú üzenetekkel kapcsolatos tapasztalatok a különböző internet-használati csoportokban (azok aránya, akik kaptak ilyen üzenetet a kérdezést megelőző egy évben)

Az internetes zaklatás áldozatai lettek

Amanda Todd
† 15 évesen

Kameron Jakobsen
† 14 évesen

Hope Witsell
† 14 évesen

A helyzet nálunk

10. Safer Internet Day – 2013. február 6.

- Puskás Tivadar Közalapítvány: 2011 óta több mint 1700 bejelentés, több mint 50 rendőrségi feljelentés;
- NMHH Internet Hotline: kb. 1700 bejelentés, 30 rendőrségi feljelentés;
- Symantec/Norton: 2012-ben 556 millió ember esett áldozatul valamilyen internetes csalásnak

Mit tehetünk a káros jelenségek visszaszorítása érdekében?

- oktatás – Microsoft, HP, UPC – önkéntesek: ~30 ezer gyerek/2012;
- felvilágosítás a szülők és a pedagógusok számára;
- segélyvonal: Kék Vonal (116-111), online bejelentés: biztonsagosinternet.hu, internethotline.hu stb.

A Safer Internet Plus Program

- Európai Bizottság → 2004-ben indította el.
- A program célja: az Internet és az új online technológiák használatának – különösen a gyermekek számára való – biztonságosabbá tétele és a jogellenes tartalom elleni hatékony küzdelem.
- A program tevékenységcsoportjai:
 - tudatosság növelés,
 - segélyszolgálat,
 - káros tartalmak visszaszorítása.

www.saferinternet.hu

Tudatosság – a káros tartalom ellen

A Nemzetközi Gyermekmentő Szolgálat feladata

- a tudatosság növelése a felhasználók körében, a biztonságosabb környezet népszerűsítése;
- gyerekek, szülők, tanárok felvilágosítása a biztonságos internethasználatról, illetve arról, hogy probléma esetén hová fordulhatnak.

A Puskás Tivadar Közalapítvány feladata

- a tiltott/illegális, illetve a gyermekek számára károsnak vélt digitális tartalmak visszaszorítása az interneten (www.biztonsagosinternet.hu).

Segélyszolgálat – Kék Vonal

A Kék Vonal Gyermekkrízis Alapítvány feladata

- az internetbiztonsággal, káros, veszélyes tartalmakkal, visszaéléssel, zaklatással kapcsolatos tanácsadás, segélyszolgálat gyerekek és fiatalok számára;
- honlap: www.kek-vonal.hu
- **INGYENES hívószám: 116 111**
- szülőknek, hozzátartozóknak, gyerekekkel foglalkozó szakembereknek konzultáció konzultacio@kek-vonal.hu

biztonsagosinternet.hu

BEJELENTÉS

TIPPEK

MEGOSZTÁS

KAPCSOLAT

- Magyar
- English

- Mi az a Hotline
- Hogyan működik a hotline
- Jogsértő tartalom a magyar jogszabályban
- Az INHOPE-ről
- Információ kezelési eljárásunk
- GyIK

BEJELENTÉS

Tisztelt Látogató!

Ezen az oldalon lehetősége van bejelenteni azokat a weboldalakat, melyeket ön sértőnek, károsnak tart, valamint a kis-és fiatakorúak szellemi fejlődésére veszélyt jelenthet.

Célunk az, hogy az Európai Unió Biztonságosabb Internet Akció tervét a hazai internetes környezetben megvalósítsuk, és az internet nyújtott szabadsággal visszaélőkkel szemben erőteljesen fellépjünk a magyar társadalom és gyermekek védelme érdekében.

A névtelenül tett bejelentések eredményeiről a Megosztás menüpont alatt, a Hírek szekcióban adunk majd tájékoztatást.

A BEJELENTÉST az alább található linkekre kattintva teheti meg

Milyen káros, illegális, jogsértő tartalmat szeretne bejelenteni?

- **Pedofil tartalom (kép, video felvétel)**

Pedofil tartalomnak számítanak a következők: minden olyan weboldal ahol gyermek és fiatakorút olyan helyzetben, pózban ábrázoló kép van ami ön szerint alkalmas lehet másban a nemi vágy felkeltésére. Gyermekek és fiatakorúnak számít minden olyan személy, aki a 18. életévét még nem töltötte be.

www.internet hotline.hu

Illegális tartalmak
bejelentése

-Mi a legbiztosabb
védelem a neten?

-Az eszed!

-Mi az internetezés veszélye?

-Ha csak a veszélyekre
figyelsz és elfelejted
az előnyeit!

Gyerekbarát honlapok minősítése a bigyoo.hu oldalon – ISZT

BIGYOO

[BIGYOO'BOT](#) [JÁTÉKOK](#) [ANIMÁCIÓK](#) [HASZNOS OLDALAK](#)

 [Felnőttek](#) [Gyermekek](#)

Vélemény kérdése

HONLAPOK GYERMEKEKNEK

 Da Vinci Learning
gyerekeknek
A tudományos felfedezésektől a kulturális érdekességekig minden megtalálható a hasonló nevű televízió weboldalán.

 Zöldi Ákos
Környezetvédelmi kalandjáték. Zöldi Ákos és a Földvigyázók csapata játékra hívja a Kék Bolygó sorsa iránt aggódókat.

 Képzletműhely
Alkotások, játékok, történetmesélés. Vizuális kultúra óráknak, nagyoknak.

az összes minősített ajánlat

Felnőttek

Szülőként, pedagógusként egy újabb kihívást, és gyakran ebből fakadó veszélyt kell kezelnünk, melyet a szinte naponta változó informatikai eszközök, alkalmazások, ezen keresztül pedig az internet elérése jelent. Ahhoz, hogy ezt gyerekeink értsék és megtanulják, mint minden másban, nekünk kell segíteni őket.

[tovább »](#)

Gyermekek

Mit szeretsz jobban: tanulni, játszani, vagy a barátokkal tölteni az időt? Bizonyára rájöttél már, hogy az internet erre a háromra egyformán használható. A Bigyoo.hu oldalai segítenek, hogy biztonságban légy, ha az online térben közlekedsz. Ehhez elég észben tartani pár dolgot, és megfogadni néhány okos jó tanácsot, amiket itt megtalálsz.

[tovább »](#)

Minősítés

A Gyermekebarát honlapok minősítő rendszere önkéntes alapon működik. Az ajánlóban megtalálható internetoldalak az Internetszolgáltatók Tanácsa támogatásával készült www.bigyoo.hu munkatársai által ajánlott oldalak.

Az oldalakat az elmúlt évek trendjei alapján két kategóriára bontottuk: klasszikus honlapok és közösségi oldalak.

[tovább »](#)

VESZÉLY
Ne nyomd meg!

Lépj be!

- 5 űr
- 4 Technológia
- 3 Kultúra
- 2 Ember
- 1 Természet

LOVE
DOL

17:00 MOST
Időutazók - Hősi ...

17:30 KÖVETKEZŐ
Gyorsvonalon a felfe ...

18:00 KÉSŐBB
Ujjgyakorlatok

Teljes program

Tudtad...

Hétköznapi tudomány

Marvi Hammer

Hegyezd a ceruzádat!

A close-up photograph of three young children with blonde hair, looking intently at a tablet computer. The child in the center is wearing a blue shirt, the one on the left a green shirt, and the one on the right a purple hoodie. They are all focused on the screen, which is partially visible at the bottom.

A legjobb szülői felügyelet alkalmazások

Apa vigyázó szoftverei

A világháló egyre veszélyesebb, gyermekeink pedig egyre több időt töltenek el rajta. Egy rossz kattintás vagy egy rossz ismeretség hamar komoly problémát okozhat akár éppen abban a pillanatban, akár a későbbiekben. Érdemes ezért szeretteink köré egy védőhálót húzni.

Ezt ne!

Inkább így

Forrás: Use Child Control to stop worrying about your children's computer usage

<http://www.hackstacks.com/child-control-for-computer-usage/3935>

Technology and Computers: New threats and risks for children

<http://emilycis2050.wordpress.com/technology-and-computers-new-threats-and-risks-for-children/>

Megtisztelő figyelmüket köszöni

Tószegi Zsuzsanna

zsuzsanna.toszegi@hipo.gov.hu

toszegi.zsuzsanna@ke.hu

